

بررسی نقش شاخص دسترسی به راه در مکانیابی هتل (نمونه موردی: شهر شوشتر)

نوید خواجه حسینی^{۱*}، علیرضا استلاجی^۲

۱- دانش آموخته ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، navid.hosseini39@gmail.com
۲- عضو هیئت علمی جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام (ره) شهر ری، al-estelaji@yahoo.com

⋮

چکیده

در برنامه‌ریزی مراکز اقامتی (هتل‌ها)، در نظر گرفتن چگونگی مکان‌یابی و سامان‌دهی فضایی، با توجه به مقیاس جغرافیایی مکان اقامت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. هدف از انجام این پژوهش مکان‌یابی هتل با استفاده از مدل تحلیلی سلسله مراتبی (AHP) در نرم افزار Expert Choice و تکنیک (swot)، در شهر شوشتر است. شهر شوشتر به سبب دارا بودن عناصر تاریخی و مکان‌های مذهبی از پتانسیل بالایی برای جذب گردشگر برخوردار است، پژوهش حاضر از نوع تحلیلی- توصیفی و روش گردآوری اطلاعات کتابخانه‌ای و مطالعات میدانی است. فرایند تحلیل سلسله مراتبی، از تکنیک‌های تصمیم‌گیری چند معیاره مورد استفاده در مکان‌یابی است. در این تحقیق براساس نظرات کارشناسی و بررسی اسناد و مطالعات موجود، چهار معیار دسترسی به راه، امنیت، توپوگرافی زمین و فاصله از کاربری‌های تجاری و تاریخی تعیین گردید و با استفاده از فرایند تحلیل سلسله مراتبی بعد از تعیین سطوح سلسله مراتب شامل هدف، معیار و گزینه‌ها، مقایسه زوجی بین مجموعه‌ها برای وزن‌دهی انجام گردید. در عین وزن‌دهی، تجزیه و تحلیل سازگاری قضاوت-ها نیز صورت گرفت. پس از وزن‌دهی همه معیارها و گزینه‌ها، مقایسه کلی گزینه‌ها نسبت به هدف انجام، و نتایج مقایسات به صورت نمودارهای وزنی ارائه گردید. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که معیار دسترسی به راه با وزن ۰/۴۶۷ بالاترین اولویت نسبت به معیارهای دیگر را دارد.

واژه‌های کلیدی: مکان‌یابی، هتل، تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، تکنیک (swot)، شوشتر

۱- مقدمه

پیشرفت سریع صنعت در سال‌های اخیر، توسعه و بهبود وسایل ارتباطی و تسهیلات که از جهات مختلف برای مسافرت در اکناف جهان فراهم آمد، موجب گردیده است هر روز بر تعداد سیاحان (جهانگردان) افزوده شود. زندگی ماشینی و تراکم جمعیت در شهرها بیش از پیش مردم را به مسافرت راغب و شایق کرده است. هر کس به فراخور وضع مالی، اجتماعی، ذوق و سلیقه خود سعی می‌کند برای استفاده از اوقات فراغت و تعطیل که جز ضروریات زندگی شده است؛ مسافرتی ترتیب داده و به سیر و سیاحت بپردازد. همه کشورها سعی می‌کنند با وسایل مختلف، مناظر طبیعی، تاریخی، ورزشی، استراحتگاه، دریا، آفتاب، بیلاقی، هنر، فرهنگ و سایر خصوصیات خود را به طرق مختلف به مردم بشناسانند. آن‌ها جشن‌ها، کنفرانس‌ها، سمینارها، مسابقه‌های ورزشی و هنری، اردوگاه‌ها، نمایشگاه‌ها و... را ترتیب می‌دهند تا با جذب مسافران و جهانگردان موجبات نزدیکی هر چه بیشتر ملت‌ها را با یکدیگر فراهم نموده و علاوه بر ارتقا سطح فرهنگ و اطلاعات مردم از جنبه اقتصادی آن نیز منتفع گردند.